

DECIZIE

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Victor Boico
Nina Vascan

examinând recursul declarat de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni
„Termoelectrica”, în interesele reclamantei Întreprinderii Municipale de Gestionare a
Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane
Bulat cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea
cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională depusă de Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra
Macșacova împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr.
1 din Chișinău, Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la repararea
prejudiciului material și moral cauzat pentru prestarea serviciilor necorespunzătoare,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-
a admis cererea de apel declarată de Întreprinderea Municipală de Gestionare a
Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău și s-a casat parțial hotărârea din 02 aprilie 2018
a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și în această parte s-a emis o nouă hotărâre
prin care s-a admis acțiunea în partea respinsă, s-a încasat în mod solidar de la
Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul Întreprinderii Municipale de
Gestionare a Fondului Locativ nr.1 din Chișinău, suma de 27233,69 lei, cu titlu de
datorie pentru consumul de energie termică, pentru perioada 01 noiembrie 2001 – 31
octombrie 2013, s-a încasat în mod solidar de la Alexandra Macșacova și Tatiana
Bulat în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cheltuielile de judecată sub
formă de taxă de stat în mărime de 803 lei, în rest hotărârea primei instanțe a fost
menținută,

c o n s t a t ă :

La 23 noiembrie 2016 SA „Termoelectrica” a depus acțiune oblică în interesele
ÎMGFL nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat cu
privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și a cheltuielilor de
judecată (f.d. 3-5, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în baza contractului de livrare a
energiei termice în apă caldă nr. 6001 din 02 octombrie 2006, încheiat între SA

„Termoelectrica” (până la redenumire – SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” – succesorul în drepturi a SA „Termocom”) și ÎMGFL nr. 1 din Chișinău, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

Reclamanta SA „Termoelectrica” a declarat că la 10 noiembrie 2016, din cauza neonorării obligațiilor de plată, datoria ÎMGFL nr. 1 din Chișinău, constituia suma de 28955029,36 de lei. La rândul său ÎMGFL nr. 1 din Chișinău, a prestat servicii de gospodărie comunală, inclusiv energie termică, tuturor proprietarilor, chiriașilor, locatarilor apartamentelor, încăperilor locuibile și nelocuibile a blocului locativ gestionat, astfel încât aceștia au beneficiat de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea lui, conform facturilor primite.

Reclamanta SA „Termoelectrica” a relatat că ÎMGFL nr. 1 din Chișinău a fost în drept și chiar obligată să acționeze în judecată toți consumatorii de energie termică, pentru a stinge datoria, iar la rândul său să stingă creanța sa față de SA „Termoelectrica”, totuși, aceasta a omis să o facă, motiv din care a devenit debitorul SA „Termoelectrica”.

Reclamanta SA „Termoelectrica” a menționat că Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat nu au achitat plata pentru serviciile prestate, iar ÎMGFL nr. 1 din Chișinău nu i-a acționat în instanța de judecată în vederea recuperării datoriilor formate pentru perioada de până la 31 august 2016, în sumă totală de 35758,52 de lei, fiind o omisiune a acesteia. De altfel, ÎMGFL nr. 1 din Chișinău este în imposibilitate de a achita creanțele sale față de SA „Termoelectrica”, devenind debitor al acesteia, circumstanțe în care se consideră îndreptățită de a depune prezenta acțiune oblică în instanța de judecată.

Reclamanta SA „Termoelectrica” a accentuat că în baza contului personal deschis la ÎMGFL nr. 1 din Chișinău pe numele pârâtelor, ultimele au acceptat prestarea și au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Reclamanta SA „Termoelectrica” a menționat că potrivit informației privind situația despre achitarea serviciilor locativ comunale, pârâtele Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat, domiciliat în ap. 16 din str. Zelinski 5/5, mun. Chișinău, au acumulat o datorie la plata energiei termice pentru perioada de până la 31 august 2016 în mărime de 35758,52 de lei, motiv pentru care s-a adresat cu prezenta acțiune oblică în interesele ÎMGFL nr.1 din Chișinău.

Reclamanta SA „Termoelectrica” a precizat că acțiunii oblică se întemeiază pe interesul serios și legitim de a conserva creanța ÎMGFL nr. 1 din Chișinău, manifestată prin neglijarea sau refuzul de a-și exercita drepturile sale, creanța fiind una certă, lichidă și exigibilă.

Reclamanta SA „Termoelectrica” a indicat că administratorul blocului locativ, repartizează cantitatea de energie termică furnizată, între proprietarii/chiriașii de apartamente înregistrați la cadastru, în baza conturilor personale, motiv din care, se prezumă că obligația ultimilor, în ceea ce privește achitarea serviciilor prestate, decurge din același act juridic, având la bază aceleași temeuri de fapt și de drept, care dau naștere caracterului comun al acestor obligații, inclusiv a coparticipării procesuale obligatorii a pârâtelor Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova.

Reclamanta SA „Termoelectrica” a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat în beneficiul ÎMGFL nr. 1 din Chișinău a datoriei pentru consumul energiei termice în sumă totală de 35758,52 de lei, acumulat pe perioada de până la 31 august 2016 și încasarea din contul Alexandrei

Macșacova și Tatianeii Bulat în beneficiul său a taxei de stat în sumă de 1072,75 de lei.

Prin încheierea protocolară din 12 iulie 2017 a Judecătoreii Chișinău, sediul Central, cererea lui Veniamin Bulat cu privire la intervenirea în proces în calitate de copârât, a fost admisă (f.d. 45, 45 verso, vol. I).

La 01 septembrie 2017, Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova au depus cerere reconvențională împotriva ÎMGFL nr. 1 din Chișinău și SA „Termoelectrica” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat pentru prestarea serviciilor necorespunzătoare.

În motivarea acțiunii reconvenționale reclamanții au indicat că în perioada 1996-2000, SA „Termocom”, care livra energie termică, absolut fără motiv și intenționat, pentru a teroriza locatarii familiilor vulnerabile, rețineau conectarea apartamentelor la rețeaua termică, afișau lista datornicilor și mărimea datoriilor locatarilor, contoarele des nu funcționau, motiv din care se făceau calcule incorecte, calitatea serviciilor prestate era de proastă calitate, motiv din care, în apartamente apărea mucegai, locatarii se îmbolnăveau, efectuau reparații neplanificate, aveau cheltuieli suplimentare pentru energia electrică pentru a încălzi locuința, procurarea de aparate pentru încălzit și alte acțiuni pentru a compensa calitatea proastă a serviciilor prestate.

Reclamanții Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova au susținut că în perioada dată a efectuat două reparații neplanificate, care au costat 5000 de lei fiecare, iar la grădiniță au achitat plata electricității a câte 175 lei (350 lei) de copil, fapt care este cunoscut de orice părinte, care în perioada 2002-2007 aveau copii la grădiniță. Așadar, din motivele menționate supra au procurat un cămin care a costat 2500 de lei, totodată au suportat cheltuieli suplimentare pentru energia electrică, iar la serviciu și acasă purtau haine groase, care, evident costau mai mult și se uzau mai repede.

Reclamanții Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova au solicitat admiterea acțiunii reconvenționale, încasarea din contul SA „Termoelectrica” în beneficiul lor a sumei de 21000 de lei, cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 50000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea de la ÎMGFL nr. 1 din Chișinău în beneficiu lor a prejudiciului moral în mărime de 120000 de lei (f.d. 63-66, vol. I).

Prin hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoreii Chișinău, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SA „Termoelectrica” în interesele ÎMGFL nr. 1 din Chișinău. A fost încasat în mod solidar de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul ÎMGFL nr. 1 Chișinău suma de 8524,83 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice pentru perioada noiembrie 2013 - august 2016. A fost încasat în mod solidar de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul SA „Termoelectrica” a sumei de 270 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, suportate pentru achitarea taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” în interesele ÎMGFL nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatianeii Bulat, a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. Totodată, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva ÎMGFL nr. 1 din Chișinău și SA „Termoelectrica” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat pentru prestarea serviciilor necorespunzătoare.

La 03 mai 2018 Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova au declarat apel împotriva hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătoreii Chișinău, sediul Central, prin

care au solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și admiterea acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2018, nu s-a dat curs apelurilor declarate de ÎMGFL nr. 1 din Chișinău și, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a acordat apelantei ÎMGFL nr. 1 din Chișinău un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4 și s-a acordat apelanților Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 622 lei și 50 bani, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4.

Prin încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Prin decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de ÎMGFL nr. 1 din Chișinău și a fost casată parțial hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în partea respingerii acțiunii inițiale, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către reclamantul procesual SA „Termoelectrica” în interesele reclamantului ÎMGFL nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat cu privire la încasarea în beneficiul ÎMGFL nr.1 din Chișinău a datoriei pentru consumul de energie termică pentru perioada 01 noiembrie 2001 – 31 august 2016 în mărime de 35758,52 de lei, încasarea în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 1072,75 de lei și cererea reconvențională depusă de Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva ÎMGFL nr. 1 din Chișinău, SA „Termoelectrica” cu privire la repararea prejudiciului material și moral pentru servicii necorespunzătoare și în această parte s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea în partea respinsă și a fost încasat în mod solidar de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul ÎMGFL nr.1 din Chișinău, suma de 27233,69 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul de energie termică, pentru perioada 01 noiembrie 2001 - 31 octombrie 2013, a fost încasat în mod solidar de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 803 lei, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 18 aprilie 2019 Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova au declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care suplimentar a fost completat prin recursurile din 14 mai 2019 și 02 august 2019 și, au solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de recurs, recurentele Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova au indicat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece ultimele au interpretat în mod eronat legea și au apreciat în mod arbitrar probele.

Recurentele Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova au menționat că instanțele judecătorești inferioare nu au constatat și nu au elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar informației despre achitarea serviciilor

locativ-comunale pentru perioada noiembrie 2001 - august 2016 (f.d. 19-22, vol. I) i-a fost dat o apreciere greșită.

La 04 iunie 2019, în adresa intimațiilor ÎMGFL nr. 1 din Chișinău și SA „Termoelectrica” a fost expediată copia recursului declarat de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 45).

La 05 iulie 2019 SA „Termoelectrica” a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Intimatul ÎMGFL nr. 1 din Chișinău nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată participanților la proces, la 21 noiembrie 2018, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 235, vol. I) și a fost recepționată de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova, la 14 februarie 2019, fapt confirmat prin mențiunea aplicată pe cererea din 21 ianuarie 2019 (f.d. 243, vol. I).

În aceste circumstanțe instanța de recurs precizează că, recursul declarat de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova la 18 aprilie 2019 se consideră depus în termen.

Prin încheierea din 07 august 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva deciziei din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost considerat admisibil.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că se impune admiterea recursului și casarea actelor judecătorești contestate în partea acțiunii inițiale, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii inițiale, în rest hotărârea primei instanțe urmează a fi menținută fără modificări, pentru motivele ce succed.

În conformitate art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Iar, în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum rezultă din materialele cauzei, la 23 noiembrie 2016 SA „Termoelectrica” a depus acțiune oblică în interesele ÎMGFL nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat și a solicitat încasarea de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul ÎMGFL nr. 1 din Chișinău datorita pentru consumul energiei termice în sumă totală de 35758,52 de lei, acumulată pe perioada noiembrie 2001 – august 2016 și încasarea de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul SA „Termoelectrica” a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii în mărime de 1072,75 de lei. (f.d. 3-5, vol. I).

La 01 septembrie 2017, Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova au depus cerere reconvențională împotriva ÎMGFL nr. 1 din Chișinău și SA „Termoelectrica” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat pentru prestarea serviciilor necorespunzătoare (f.d. 63-66, vol. I).

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, a admis parțial acțiunea depusă de SA „Termoelectrica” în interesele ÎMGFL nr. 1 din Chișinău. A încasat în mod solidar de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul ÎMGFL nr. 1 Chișinău suma de 8524,83 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice pentru perioada noiembrie 2013 - august 2016. A încasat în mod solidar de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul SA „Termoelectrica” a sumei de 270 de lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, suportate pentru achitarea taxei de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” în interesele ÎMGFL nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat, a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. Totodată, a respins ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva ÎMGFL nr. 1 din Chișinău și SA „Termoelectrica” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat pentru prestarea serviciilor necorespunzătoare.

La 03 mai 2018 Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova au declarat apel împotriva hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, prin care au solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și admiterea acțiunii reconvenționale.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2018, nu s-a dat curs apelurilor declarate de ÎMGFL nr. 1 din Chișinău și, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a acordat apelantei ÎMGFL nr. 1 din Chișinău un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4 și s-a acordat apelanților Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în sumă de 622 lei și 50 bani, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4.

Prin încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Judecând pricina în ordine de apel, instanța de apel a conchis asupra necesității admiterii apelul declarat de ÎMGFL nr. 1 din Chișinău și casării parțiale a hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea respingerii acțiunii inițiale, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către reclamantul procesual SA „Termoelectrica” în interesele reclamantului ÎMGFL nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat cu privire la încasarea în beneficiul ÎMGFL nr.1 din Chișinău a datoriei pentru consumul de energie termică pentru perioada 01 noiembrie 2001 – 31 august 2016 în mărime de 35758,52 de lei, încasarea în beneficiul SA „Termoelectrica” a cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 1072,75 de lei și cererea reconvențională depusă de Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva ÎMGFL nr. 1 din

Chișinău, SA „Termoelectrica” cu privire la repararea prejudiciului material și moral pentru servicii necorespunzătoare și în această parte a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea în partea respinsă și a fost încasat în mod solidar de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul ÎMGFL nr.1 din Chișinău, suma de 27233,69 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul de energie termică, pentru perioada 01 noiembrie 2001 - 31 octombrie 2013, a fost încasat în mod solidar de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul SA „Termoelectrica” cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 803 lei, în rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

În debut, instanța de recurs menționează că va verifica legalitatea deciziei instanței de apel doar în partea acțiunii inițiale, or după cum s-a reiterat supra, apelul declarat de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva hotărârii din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost restituit prin încheierea din 26 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, respectiv instanța de apel nu a verificat legalitatea hotărârii primei instanțe în partea acțiunii reconvenționale, astfel că și instanța de recurs se află în imposibilitate să verifice argumentele recurentelor invocate în ordine de recurs în susținerea acțiunii reconvenționale.

Așadar, verificând legalitatea hotărârilor adoptate în partea acțiunii inițiale în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse de recurente Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat, instanța de recurs constată că instanțele ierarhic inferioare nu au determinat exact natura juridică a litigiului dedus judecății, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței ierarhic inferioare sunt bazate pe aplicarea eronată a normelor de drept material și aprecierea arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

La caz, instanța de recurs menționează că din actele și lucrările dosarului rezultă indubitabil că, în temeiul contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr. 6001 din 02 octombrie 2006, încheiat între SA „Termoelectrica” (până la redenumire - SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2”, succesorul în drepturi a SA „Termocom”) și ÎMGFL nr. 1 din Chișinău, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate. Obiectul contractului constituie livrarea energiei termice în apă caldă de către furnizor consumatorului până la hotarul de delimitare a apartenenței de balanță, cu sarcina termică totală a consumatorului care constituie 33,25927 Gcal/h (f.d. 10-13, vol. I).

Conform art. 23 alin. (3) al Legii privatizării fondului de locuințe nr. 1324 din 10 martie 1993, furnizarea/prestarea serviciilor publice de gospodărie comunală în blocurile locative cu multe apartamente se efectuează în baza contractelor încheiate între operatorii serviciilor respective și gestionarul fondului locativ (asociația de proprietari ai locuințelor privatizate ori întreprinderea la balanța sau în a cărei gestiune se află fondul locativ) sau, după caz, între operatori și fiecare proprietar/chiriaș de apartament al blocului locativ în parte.

Alineatul 4 al aceluiași articol, prevede că proprietarii/chiriașii locuințelor achită serviciile comunale și alte servicii utilizate în conformitate cu legislația și cu actele normative în vigoare.

Concomitent, instanța de recurs reține că, art. 10 al Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, statuează că serviciile publice de gospodărie comunală sunt furnizate/prestate de operatori specializați (întreprinderi municipale și individuale, societăți pe acțiuni, în comandită, societăți cu răspundere limitată, întreprinderi cu alte forme juridice de organizare), care pot fi: a)

compartimente de specialitate ale autorităților administrației publice locale; b) agenți economici, indiferent de forma juridică de organizare; c) persoane fizice și/sau asociații ale acestora.

Conform art. 25 alin. (1) al Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

În acest sens, art. 51 alin. (4) din Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015, prevede că plata pentru serviciile prestate necontorizate în locuință se efectuează conform indicatorilor contoarelor instalate la bloc și se repartizează de către administrator pentru fiecare locuință necontorizată în funcție de suprafața ei totală. Plata pentru serviciile comunale și necomunale utilizate în locurile de uz comun și pentru funcționarea ascensoarelor se efectuează în baza unui regulament aprobat de către Guvern.

În același timp, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriașii și locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine și încăperilor nelocative), aceștia din urmă sunt obligați să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite.

Conform pct. 17 al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale se percep de la proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și încăperilor nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

În această ordine de idei, instanța de recurs notează că în apartamentul nr. 16 din str. Zelinski 5/5, mun. Chișinău, a fost livrată energie termică, însă proprietarii imobilului dat au efectuat ultimă plată parțială pentru serviciul prestat în luna martie 2004.

Din extrasul din fișa de locuință nr. 092349, rezultă că în apartamentul nr. 16 din str. Zelinski 5/5, mun. Chișinău, locuiește Alexandra Macșacova, Tatiana Bulat, Nina Bulat și Tudor Bulat. (f.d. 16, vol. I)

Iar, din extrasul eliberat de ÎS „Cadastru”, rezultă că proprietari ai apartamentului nr. 16 din str. Zelinski 5/5, mun. Chișinău sunt Alexandra Macșacova, Tatiana Bulat, Nina Bulat și Tudor Bulat, dreptul de proprietate fiind înregistrat la 15 decembrie 2015, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată nr. 5281 din 14 decembrie 2015 (f.d. 17, vol. I).

Conform art. 533 Cod civil, creditorul poate pretinde executarea obligației, la latitudinea sa, de la oricare din debitori, în parte sau în întregime. Până la executarea întregii prestații, rămân obligați toți debitorii.

În conformitate cu pct. 18 alin. (2) al Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, proprietarii, chiriașii și locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine și

încăperilor nelocuibile din bloc achită plățile pentru serviciile prestate în luna precedentă până la data indicată în factura de plată. La solicitarea consumatorilor, plata pentru serviciile prestate poate fi achitată în prealabil pe o durată convenită de părți, conform condițiilor propuse de ele și stipulate în contract.

Astfel, din informația cu privire la achitarea sumelor pentru serviciile locativ-comunale, rezultă că în perioada noiembrie 2001- august 2016, datoria acumulată la energia termică constituie 35758,52 de lei (f.d.19-22, vol. I).

Respectiv, în conformitate cu normele legale citate supra, Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat au obligația de a achita serviciile de gospodărie comunală și serviciile prestate necontorizate în locuința lor, conform facturilor primite și în termenul prevăzut de acestea. Or, conform prevederilor art. 572 alin. (1) și (2) Codul civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În consecvența ipotezei expuse supra, instanța de recurs menționează că în conformitate cu art. 271 Cod civil, acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Instanța de recurs menționează că prescripția extinctivă se aplică doar la cererea persoanei interesate. Așadar, având în vedere că în prima instanță reprezentantul Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat, avocatul Eni Artiom a invocat termenul de prescripție, acțiunea SA „Termoelectrica” SA urmează a fi admisă parțial, iar pretenția cu privire la încasarea datoriei pentru consumul de energie termică pentru perioada noiembrie 2001- ianuarie 2013, urmează a fi respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă, din următoarele considerente.

Subsecvent, instanța de recurs menționează că în conformitate cu art. 272 alin. (9) Cod civil, când este vorba de prestații succesive, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data la care fiecare prestație devine exigibilă, iar dacă prestațiile alcătuiesc un tot unitar, de la data ultimei prestații neexecutate.

Din sensul normei menționate, rezultă că legislatorul a instituit reguli speciale referitoare la curgerea termenului de prescripție în acțiunea rezultată din încălcarea de către o parte contractuală a condiției despre achitarea serviciilor pentru perioade diferite.

Astfel, momentul apariției dreptului la executarea forțată a obligațiilor în contractele cu prestare succesivă are loc în momentul când fiecare plată devine exigibilă.

Respectiv, reieșind din informația cu privire la achitarea sumelor pentru serviciile locativ-comunale, rezultă că în perioada noiembrie 2001 - august 2016, pârâtele Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat au efectuat plăți parțiale pentru consumul de energie termică, ultima achitare fiind efectuată în luna martie 2004.

De asemenea, din informația menționată rezultă că, pârâtele Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat începând cu anul 2007 au beneficiat de compensații care au fost mai mari decât sumele facturate doar în lunile februarie 2010 și 2016 (f.d. 19-22, vol. I).

Prin urmare, pentru luna februarie 2010 s-a calculat un consum de energie termică în mărime de 1046,68 de lei și s-a achitat pentru această lună suma de 1282,79 de lei, cu titlu de compensație pentru energia termică, iar pentru luna februarie 2016 s-a calculat un consum de energie termică în mărime de 848,43 de lei și s-a achitat

pentru această lună suma de 1532,42 de lei, cu titlu de compensație pentru energia termică (f.d. 20 verso, 22).

În circumstanțele descrise, având în vedere că prestațiile de furnizare a energiei termice au caracter succesiv, fiind scadente în fiecare lună, iar anterior lunii februarie 2016, adică pentru o perioadă anterioară de trei ani, nu a fost efectuată nici o achitare, citricele formulate de către Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat cu privire la omiterea de către SA „Termoelectrica” a termenului de prescripție extincția sunt întemeiate și urmează a fi admise. Or, datoria anterioară perioadei de 3 ani (noiembrie 2001- ianuarie 2013) raportată la data primirii compensației mai mari decât suma facturată pentru luna februarie 2016, este prescrisă și cererea de chemare în judecată pentru această perioadă urmează a fi respinsă ca prescrisă.

Mai mult ca atât, Colegiul lărgit evidențiază că doar achitarea în volum mai mare decât plățile lunare curente pentru consumul de energie termică, inclusiv și acordarea compensațiilor poate indica asupra faptului că debitorii au săvârșit acțiuni de stingere a datoriei restante.

Corelând ipotezele expuse supra, instanța de recurs menționează că concluzia instanței de apel, referitor la întreruperea termenului de prescripție, prin faptul că Consiliul mun. Chișinău a achitat începând cu anul 2007, la cererea și în interesele intimatelor Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat alocații pentru consumul energiei termice pe contul SA „Termoelectrica, contravine esenței și conținutului art. 277 Cod Civil, or, ceia ce-i prescris nu poate fi întrerupt.

De altfel, în cazurile în care acțiunile de recunoașterea datoriei au fost întocmite după expirarea termenului de prescripție, astfel de acțiuni deja nu întrerup prescripția.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că atât instanța de apel, cât și prima instanță a cercetat superficial suportul probator administrat și i-a dat o apreciere arbitrară.

În consecință, instanța de recurs ajunge la concluzia că soluțiile adoptate de instanțele ierarhic inferioare referitor la acțiunea inițială, se bazează pe neelucidarea multiaspectuală a circumstanțelor importante pentru justa soluționare a disensiunii deferită spre soluționare, circumstanță ce a generat interpretarea în mod eronat a legii, iar drept consecință adoptarea unei soluții neîntemeiate.

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

În acest sens se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, element care lipsește în decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central în partea acțiunii inițiale depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele reclamantei ÎMGFL nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată, au fost adoptate

contrar normelor de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respectivă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în această parte, prin care acțiunea inițială urmează a fi admisă parțial, cu încasarea de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul ÎMGFL nr. 1 din Chișinău a sumei de 9866, 46 de lei, cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice pentru perioada februarie 2013 - august 2016. În rest, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”, în interesele reclamantei ÎMGFL nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice pentru perioada noiembrie 2001- ianuarie 2013, se respinge ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Totodată, instanța de recurs menționează că, deși instanța de fond a admis intervenirea lui Veniamin Bulat în proces în calitate de copârât, acțiunea cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice a fost depusă doar împotriva lui Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat, iar conform art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Mai mult ca atât, conform art. 533 Cod civil, creditorul poate pretinde executarea obligației, la latitudinea sa, de la oricare din debitori, în parte sau în întregime.

Concomitent, în temeiul art. 94 Cod de procedură civilă, instanța de recurs va încasa de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul SA „Termoelectrica” taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 296 de lei, proporțional părții admise din pretenții.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (2)-(3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova.

Se casează decizia din 17 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea acțiunii inițiale depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele reclamantei Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele reclamantei Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată și cererea reconvențională depusă de Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău, Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat pentru prestarea serviciilor necorespunzătoare, și în această parte se pronunță o hotărâre nouă prin care:

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele reclamantei Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane

Bulat cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău suma de 9866 (nouă mii opt sute șaiszeci și șase) lei 46 bani, cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice pentru perioada februarie 2013 - august 2016.

În rest, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele reclamantei Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău împotriva Alexandrei Macșacova și Tatiane Bulat cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice pentru perioada noiembrie 2001- ianuarie 2013, se respinge ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Se încasează de la Alexandra Macșacova și Tatiana Bulat în beneficiul SA „Termoelectrica” suma de 296 de lei (două sute nouăzeci și șase) lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest, hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Veniamin Bulat, Tatiana Bulat și Alexandra Macșacova împotriva Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ nr. 1 din Chișinău, Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat pentru prestarea serviciilor necorespunzătoare, se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh

Victor Boico

Nina Vascan